

ΘΕΣΕΙΣ και ΣΤΟΙΧΕΙΑ για τη ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

Η κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. έχει σταθερά **ανοικτό μέτωπο** κατά της διαφθοράς. Η θωράκιση, με κάθε πρόσφορο τρόπο της διαφάνειας αποτελεί κεντρική και σταθερή επιλογή της κυβέρνησης. Τα χρόνια που το ΠΑ.ΣΟ.Κ. βρίσκεται στην κυβέρνηση έχουμε προχωρήσει σε σειρά νομοθετικών μέτρων προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ο έλεγχος της δημόσιας διοίκησης για την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας στη λειτουργία της, την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη, τη **θωράκιση της διαφάνειας** διεξάγεται σε δύο διακριτά, επάλληλα και συμπληρωματικά μεταξύ τους επίπεδα.

- Στο **εσωτερικό της διοίκησης** ο έλεγχος ανατίθεται σε ειδικά, συνήθως ανά Υπουργείο, όργανα. Συστήσαμε, για το σκοπό αυτό, μια σειρά από όργανα. Τα πιο γνωστά από αυτά είναι η υπηρεσία εσωτερικών υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και το Σώμα Δίωξης του Οικονομικού Εγκλήματος. Για τον καλύτερο συντονισμό των υπηρεσιών αυτών συστήσαμε το Συντονιστικό Όργανο Επιθεώρησης και Ελέγχου και τον **Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης**. Στον Επιθεωρητή αναθέσαμε την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του έργου των ελεγκτικών σωμάτων και τον εντοπισμό των φαινομένων της διαφθοράς και της κακοδιοίκησης. Γι' αυτό ακριβώς τον εξοπλίσαμε με ευρύτατες αρμοδιότητες. Η προσπάθειά μας δεν περιορίζεται μόνο σε αυτά.
- Η δράση της δημόσιας διοίκησης ελέγχεται, εκτός από τα **δικαστήρια**, και από εξωτερικά όργανα ελέγχου. Η αποστολή αυτή ανατίθεται σε ανεξάρτητες αρχές, τις οποίες εμείς δημιουργήσαμε. Τις πιο σημαντικές τις κατοχυρώσαμε

συνταγματικά. Πρόκειται για τον **Συνήγορο του Πολίτη**, το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο.

Οι **Ανεξάρτητες Αρχές** έχουν καταξιωθεί με το έργο τους στη συνείδηση του πολίτη και βοηθούν την πολιτεία στην αντιμετώπιση πολλών προβλημάτων. Δρώντας κοντά στον πολίτη έχουν τη δυνατότητα και βέβαια την υποχρέωση να διαπιστώνουν δυσλειτουργίες στη δημόσια διοίκηση και να εντοπίζουν φαινόμενα κακοδιοίκησης. Τις επισημάνσεις τους καταγράφουν στις ετήσιες εκθέσεις τους που είναι προσιτές σε όλους.

Ο ρόλος τους είναι να σημειώνουν τα αρνητικά και να διατυπώνουν συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπισή τους. Οι προτάσεις τους περνούν στη φάση της υλοποίησης. **Αυτή η θεσμική λειτουργία δεν υπήρχε ποτέ στο παρελθόν στο ελληνικό κράτος.**

Επιβάλλουμε σε όλο το δημόσιο τομέα συνθήκες διαφάνειας. Ένα παράδειγμα:

- Οι επιθεωρητές στο Υπουργείο Οικονομικών ερεύνησαν από 1996 ως 2000 3.211 υποθέσεις. Από αυτές, 584 παραπέμφθηκαν στον Εισαγγελέα, για 132 άτομα επιβλήθηκε η ποινή της οριστικής παύσης και για 182 επιβλήθηκαν μικρότερες ποινές. Στην περίοδο 1990-1993 με το καθεστώς της Νέας Δημοκρατίας ερευνήθηκαν 624 υποθέσεις, παραπέμφθηκαν στον Εισαγγελέα 91, παύθηκαν οριστικά 16 άτομα και επιβλήθηκαν μικρότερες ποινές σε 44.

Πατάσσουμε, όπου ενδημεί και με κάθε τρόπο, τη διαφθορά. Προωθείται η εκδίκαση των υποθέσεων διαφθοράς κατά απόλυτη προτεραιότητα, η αναμόρφωση του πλαισίου του "πόθεν έσχες" καθώς και η επέκταση του "πόθεν έσχες" στο χώρο της τοπικής

και νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Έχουμε ήδη αναθέσει την εποπτεία της Υπηρεσίας Εσωτερικών Υποθέσεων της Ελληνικής Αστυνομίας και του Σώματος Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης σε ανώτατο εισαγγελικό λειτουργό. Προτρέψαμε την εισαγγελία του Αρείου Πάγου να παρακολουθήσει όλες τις υποθέσεις που εκκρεμούν δικαστικά για να υπάρξει ολοκλήρωση των ποινικών διαδικασιών.

Έχουμε κάνει περισσότερα από οποιαδήποτε άλλη κυβέρνηση για να ελέγξουμε την ασυδοσία των επιχειρήσεων: ρυθμίσεις για τον ανταγωνισμό, για την προστασία των καταναλωτών, τη συγκέντρωση των επιχειρήσεων πάντοτε **σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν σε πολλές άλλες χώρες της Ε.Ε.**

Στις ρυθμίσεις της κυβέρνησης για τη θωράκιση της διαφάνειας περιλαμβάνεται ο υποχρεωτικός έλεγχος νομιμότητας συμβάσεων από το Ελεγκτικό Συνέδριο, η δικαστική προστασία στα στάδια που προηγούνται της υπογραφής των συμβάσεων, η κρίση της ανάθεσης όλων των προμηθειών από διακομματική επιτροπή, η εφαρμογή του μαθηματικού τύπου στους διαγωνισμούς για τις αναθέσεις δημοσίων έργων. Και στο τελευταίο αξίζει να σταθούμε:

Η επιλογή αναδόχου δημοσίων έργων με μαθηματικό τύπο εφαρμόστηκε έπειτα από συνεργασία και σε συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Με βάση το προηγούμενο σύστημα μια εταιρεία έκανε αλόγιστη υποκοστολόγηση και έδινε επίτηδες μια πολύ χαμηλή τιμή για να επιλεγεί και να αναλάβει το έργο. Έκανε εκπτώσεις 40%, 50%, 60%. Το έργο βεβαίως δεν μπορούσε να γίνει με αυτό το κόστος. Όμως, η εταιρεία κέρδιζε το έργο, επειδή έδινε έκπτωση 60%. Μετά, είτε δεν μπορούσε να το τελειώσει και το έργο έμεινε ατελείωτο, είτε χρειάζονταν επιπλέον πόροι.

Με το μαθηματικό τύπο δεν μπορεί σήμερα μια εταιρεία να υποκοστολογεί. Ο μαθηματικός τύπος είναι μία αντικειμενική και

αδιάβλητη μέθοδος επιλογής. Με το μαθηματικό τύπο μειώσαμε θεαματικά τις υπερβάσεις. Χωρίς το μαθηματικό τύπο θα ήμασταν στην περίοδο των αλόγιστων υποκοστολογήσεων που θα οδηγούσε σε αλόγιστες υπερβάσεις.

- Συγκεκριμένα: Με το μαθηματικό τύπο η μέση προσφερόμενη έκπτωση σε διαγωνισμούς έπεσε από το 55% στο 25,8%. Η μέση υπέρβαση όλων των έργων από το 49,2% που ήταν ως το 1997 έπεσε στο 21% μέχρι τα μέσα του 2001 - με τάσεις ταχύτερης περαιτέρω μείωσης.
- Παράδειγμα: Έργα στον ΠΑΘΕ περιόδου 1989-1993. Τμήμα Αθήνα-Κόρινθος: 10 εργολαβίες. Μέση υπέρβαση για τις 10 εργολαβίες: 67,5%. Μεγίστη υπέρβαση: 203% στο τμήμα Καλαμάκι-Ισθμός. Τμήμα Αθήνα-Υλίκη: 5 εργολαβίες. Μέση υπέρβαση 52%. Μεγίστη υπέρβαση 102% στο τμήμα Μεταμόρφωση - Βαρυμπόμπη.

Οι υπερβάσεις της τάξης του 21% κατά μέσο όρο είναι στο πλαίσιο που παρατηρούνται περίπου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οφείλονται σε αντικειμενικές συνθήκες κι όχι σε εκ των προτέρων τακτική υποκοστολόγησης των έργων από τις εταιρίες.

- Την εξαετία (1996-2002) τα συγχρηματοδοτούμενα και μη από την Ε.Ε. έργα ξεπέρασαν τα 35.000 με αντίστοιχο αριθμό υποέργων - εργολαβιών άνω των 44.000 και συνολικό προϋπολογισμό άνω των 40 δισεκατομμυρίων Ευρώ (13,5 τρις δραχμές)

Κατά συνέπεια η μείωση της μέσης υπέρβασης κατά 30 ποσοστιαίες μονάδες, η μείωση στο 21% που επέφερε η εφαρμογή του μαθηματικού τύπου αναφέρεται σε έργα συνολικού

προϋπολογισμού άνω των 40 δισεκατομμυρίων ΕΥΡΩ (13,5 τρις δρχ) και ως εκ τούτου αφορά πόρους της τάξης των 12 δισεκατομμυρίων ΕΥΡΩ (περίπου 4 τρισεκατομμύρια δραχμές) Αυτό σημαίνει ότι πόροι της τάξης των 12 δισεκατομμυρίων ΕΥΡΩ, απαραίτητοι για την εκτέλεση των έργων, ενσωματώθηκαν σ' αυτά με διαφανείς και υγιείς διαδικασίες, χωρίς την ανάγκη οικονομικών ενέσεων για να τελειώσουν έργα που δεν τελείωναν ακριβώς λόγω των υπερβολικών εκπτώσεων. Αυτό είναι ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ. Είναι σημαντική συμβολή στη μείωση της διαφθοράς.

Η Νέα Δημοκρατία δημαγωγεί για μια δήθεν «επανάδρυση του κράτους». Τι μπορεί να σημαίνει αλήθεια η επανάδρυση του κράτους; Σημαίνει το γκρέμισμα όσων πετύχαμε με πολύ προσπάθεια όλα αυτά τα χρόνια; **Σημαίνει την κατάργηση του ΑΣΕΠ; Την κατάργηση των Ανεξάρτητων Αρχών; Την κατάργηση του μαθηματικού τύπου; Την κατάργηση νόμων για τη διαφάνεια, που αποτελούν κατά λέξη μεταφορά της κοινοτικής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο – όπως είναι ο νόμος 2522/1997 για τη δικαστική προστασία πριν την υπογραφή συμβάσεων;**

Η «επανάδρυση του κράτους» είναι ένα προπέτασμα καπνού, που καλύπτει απαράδεκτες κι επικίνδυνες προθέσεις. Πρόκειται για απόπειρα επανάδρυσης του πελατειακού κράτους. Ένα κράτος, που υποκινούμενο από πελατειακά ελατήρια καταργεί δήθεν στο όνομα της διαφάνειας νόμους για τη θωράκιση της διαφάνειας, που απαιτεί το ευρωπαϊκό δίκαιο. Ένα κράτος, που κατ' επέκταση υπάρχει για να εξυπηρετεί φίλους και να αποκλείει όλους τους άλλους. Δεν είναι μόνο το γεγονός πως ο ελληνικός λαός έχει πικρή εμπειρία από τις επανιδρύσεις του κράτους της δεξιάς παράταξης. Είναι κυρίως πως η επιστροφή στο παλαιοκομματικό και πελατειακό κράτος, στις «φωτογραφικές νομοθεσίες» είναι αντίθετη και ασύμβατη με το ελληνικό μέλλον, με κάθε έννοια ευρωπαϊκής προοπτικής.

Φυσικά και υπάρχουν σημαντικά θέματα για την διαρκή κατοχύρωση της διαφάνειας, τη διαρκή θωράκιση του κράτους απέναντι σε φαινόμενα διαφθοράς και σε ισχυρές εξουσίες. Αυτά τα θέματα είναι πάντοτε παρόντα στις κοινωνίες. Η μόνη αποτελεσματική απάντηση είναι η διαρκής απάντηση. Χρειάζεται διαρκής επαγρύπνηση της δημόσιας και οικονομικής ζωής. Διαρκής ετοιμότητα. **Διαρκής βελτίωση και εκσυγχρονισμός του κράτους και των θεσμών.**

Χρειάζεται η συστράτευση όλων των πολιτικών δυνάμεων. Με σοβαρότητα, με ειλικρίνεια, με θάρρος και με υψηλό αίσθημα ευθύνης. Στο έργο μας θα χρειασθούμε τη βοήθεια όλων. Όλων των πολιτικών κομμάτων, της κοινωνίας, των συμπολιτών μας, της ίδιας της δημόσιας διοίκησης και ιδιαίτερα της δικαιοσύνης. Έχουμε χρέος να δίνουμε μια διαρκή μάχη για να επικρατεί η ηθική στη δημόσια ζωή και όχι με μια επιλεκτική ηθική έξω και πέρα από αρχές να προσπαθούμε να «κομματικοποιούμε την ηθική» για να προστατεύουμε και να ικανοποιούμε τους «φίλους» μας και να φθείρουμε με σκανδαλογίες και συκοφαντικές επιθέσεις τους πολιτικούς αντιπάλους μας.

Όλοι πρέπει να έχουμε ένα κοινό μέτωπο κατά της πραγματικής διαφθοράς. Όχι κατά της εικονικής που κατασκευάζεται για κομματικούς λόγους. Να συμβάλλουμε όλοι μαζί ώστε ν' απομονώσουμε και να εξαλείψουμε τις εστίες διαφθοράς οπουδήποτε κι αν ευρίσκονται. Να συμβάλλουμε όλοι μαζί με νηφαλιότητα και τεκμηρίωση και όχι για τις εντυπώσεις. Να συμβάλλουμε όλοι μαζί με την στάση μας ως πολίτες. Ως πολίτες μιας κοινωνίας σε εγρήγορση, μιας κοινωνίας που πιστεύει σε κανόνες ηθικής. **Κανόνες που την τιμούν. Κανόνες που μας κάνουν υπερήφανους για την κοινωνία στην οποία ζούμε.**